

2022-09-05
Fi2022/02539**Finansdepartementet**

Riksgäldskontoret

103 74 Stockholm

Uppdrag om statliga kreditgarantier för elproducenter

Regeringens beslut

Regeringen ger Riksgäldskontoret i uppdrag att ställa ut kreditgarantier om sammanlagt högst 250 000 000 000 kronor för kreditfaciliteter till elproducenter knutna till elderivatmarknaden i Nasdaq Clearing AB som bedöms kunna få problem med att hantera marginalsäkerhetskrav. Garantigivningen ska ske i enlighet med förordningen (2011:211) om utlåning och garantier med följande närmare villkor:

- Kreditgarantierna ska avse nya kreditfaciliteter till elproducenter som är clearingmedlemmar eller kunder till clearingmedlemmar hos Nasdaq Clearing AB och som omfattas av marginalsäkerhetskraven enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister (Emir) och kommissionens delegerade förordning (EU) nr 153/2013 av den 19 december 2012 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 med avseende på tekniska tillsynsstandarder för krav på centrala motparter, och som bedöms livskraftiga. Garanterade kreditfaciliteter får endast användas till att hantera marginalsäkerhetskrav som ställs på elproducenterna.
- En kreditgaranti får inte ges om marginalsäkerhetskraven bedöms härröra från spekulation.
- En kreditgaranti får bara beviljas om annan liknande kreditfacilitet inte bedöms vara praktiskt möjlig, t.ex. i fråga om belopp eller med beaktande av tid.

- En kreditgaranti får inte vid någon tidpunkt avse ett belopp som motsvarar mer än 80 procent av kreditfaciliteten. Villkoren för en kreditgaranti ska utformas så att garantitagaren och Riksgäldskontoret bär förluster proportionellt och på samma sätt.
- För att få en garanterad kreditfacilitet måste elproducenten åta sig att inte besluta om nya bonusar eller annan form av rörlig ersättning som inte kan jämföras med normalt löneuttag till ledande befattningshavare i elproducenten eller vinstutdelning under lånets löptid. Riksgäldskontorets åtagande mot kreditinstituten berörs inte.
- Garantigäldenären får inte vara ett företag i svårigheter i den mening som avses i Europeiska kommissionens meddelande om gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning om omstrukturering av företag i svårigheter (2004/C 244/02).
- Kreditgarantier får avse nya kreditfaciliteter som beviljas t.o.m. den 31 mars 2023. Riksgäldskontoret får förlänga perioden med högst sex månader. Kreditgarantier som avser nya kreditfaciliteter till en elproducent som inte har sin huvudsakliga verksamhet eller sitt säte i Sverige får endast beviljas tills ett motsvarande likviditetsstöd har inrättats i de stater där den har sin huvudsakliga verksamhet eller sitt säte, dock som längst till den 20 september 2022 om inte elproducenten är av väsentlig betydelse för den svenska elproduktionen.
- Den totala löptiden för en kreditgaranti inklusive eventuella förlängningar får inte överstiga tre år. Riksgäldskontoret har rätt att besluta om förlängningar till och med den 31 december 2023. Löptiden för en kreditgaranti som avser kreditfaciliteter till en elproducent som inte har sin huvudsakliga verksamhet eller sitt säte i Sverige får vara högst sex månader, om inte elproducenten är av väsentlig betydelse för den svenska elproduktionen.
- Garantitagaren ska betala en avgift för kreditgarantin som bestäms av Riksgäldskontoret. Avgiften ska vara marknadsmässig. Den ska bestämmas med beaktande av punkt 3.1 och 3.4 i kommissionens tillkännagivande om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd i form av garantier (2008/C 155/02).

Avgiftsnivån ska ses över och vid behov justeras minst en gång per år.

- Riksgäldskontoret ska även i övrigt beakta relevanta delar av kommissionens tillkännagivande om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd i form av garantier (2008/C 155/02).
- Riksgäldskontoret får besluta om närmare villkor för utställande av garantier.

Skälen för regeringens beslut

Riksdagen har bemyndigat regeringen att under 2022 och 2023 ställa ut kreditgarantier om sammanlagt högst 250 000 000 000 kronor för lån till i första hand elproducenter, men vid behov även andra aktörer på elderivatmarknaden, som är clearingmedlemmar eller kunder till clearingmedlemmar i Nasdaq Clearing AB och som fått likviditetsbrist till följd av marginalsäkerhetskrav, men som bedöms vara livskraftiga. Kreditgarantier till aktörer som inte har sin huvudsakliga verksamhet eller sitt säte i Sverige får dock endast ställas ut tills ett motsvarande likviditetsstöd har inrättats i de stater där de har sin huvudsakliga verksamhet eller sitt säte (bet. 2021/22:FiU51, rskr. 2021/22:472).

De kraftigt stigande och varierande elpriserna har skapat stora utmaningar för de elproducenter som prissäkrar sig på den finansiella marknaden. Anledningen till detta är att prisvariationerna skapar stora risker, vilket har lett till betydande ökade marginalsäkerhetskrav för dessa aktörer. De höga kraven på likvida säkerheter, som marginalsäkerhetskraven innebär, riskerar att skapa en akut likviditetsbrist hos aktörer på energimarknaden. Aktörer som inte är finansiella företag, som exempelvis elproducenter, har över lag sämre förutsättningar att snabbt få tillgång till likvida medel för att uppfylla marginalsäkerhetskraven. Det finns således ett behov av att vidta åtgärder för att komma till rätta med dessa problem.

Elbranschen och de finansiella aktörerna har under 2022 varnat för att ytterligare prisökningar kan innebära att medlemmar i centrala motparter runt om i Europa kommer att hamna på obestånd för att de inte kan uppfylla sina förpliktelser i den centrala motparten. Det mycket höga och volatila marknadspriset innebär också att den centrala motparten snabbt kan gå med

förluster vilket skulle kunna leda till större konsekvenser som i sin tur skulle kunna riskera den finansiella stabiliteten.

På regeringens vägnar

Max Elger

Johanna Demander

Kopia till

Infrastrukturdepartementet I/E
Näringsdepartementet/BSÄ och MK